

ا ماناكانی شكست وسهرکهوتن ..

له جيهاد دا ؛

- شيخ يوسف العييري؛ رحمهتهی خواى لیبی

ماناكانی سهرکهوتن -

یهکهه: ئهوهیه که مواهید پرووی کرده خاکی جيهاد، ئهوا سهرکهوتنی بهسهر نهفسی خوی وههشت خوشهویستهکانی ئایهتهکهی سوورتهی تهوبه [۲۴] ولقهکانیان به دهست هیناوه، ئهوههشت خوشهویستهی خواى پهروهردگار باسیان دهکات ودهفهرمویت: {قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ} - پییان بلئ: ئهگهر باوو باپیرانتان و براکانتان و هاوسهرانتان و عهشرهت و هوزتان و مال و سامانیک که بهدهستان هیناوه، یاخود بازرگانیهک دهرسن که شکان و بئ بازاری پرووی تیبکات و خانووبهره و کووشک و تهلاریک که حهز دهکهن لیتان تیک نهچیت و دلخوشن پیی، لاتان خوشهویسترو نازدارتر بیت له خواو پیغهمبهرهکهی و جيهادو تیکوشان لهپیناو ریبازی ئهوزاتهدا، ده ئهوه چاوهروان بن، ههتا خواى گهوره دیت به فهرمانهکانیهوه و (تۆلهتان لئ دهسینیت)، خواى پهروهردگاریش هیدایهت و رپنمووی قهومی یاخی و له سنوور دهرچوو نادات.

دووهم: ئهوهیه که مواهید هر له و کاتهوه سهرکهوتنی بهسهر شهیتان دا بهدهست هیناوه، که فهرموودهی پیغهمبهر سهلماندوویهتی شهیتان لهسهر دهروازو ریگهی جیهاد کردندا وهستاوه خه لکی لی لا ئەدات .

سییم: ئهوهیه هر له کاتی دهرچوونییهوه سهرکهوتنیکی تری به دهست هیناوه، چون بووه به یه کیك له و کهسانه ی خوی پهروهردگار دهربارهیان دهرمویت: ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ - ئەوانهش له پیناوی ئیمه داو بو بهدهستهینانی رهزامهندی ئیمه؛ ههول و کوششیان کردوو و خویان ماندوو کردوو، سویند بهخوا بهراستی ئەوانه رینمووی دهکەین بو ههموو ریگهییهکی چاک و دروستی خومان (که بهدهستهینانی رهزامهندی ئیمه ی له دوايه)، بیگومان خوی پهروهردگار ههمیشه له گهل چاکه کارانه - هیدایهتیش گهرهترین سهرکهوتنهو یه کهم ههنگاوه بهرهو بهههشت .

چوارهم: ئهوهیه هر له گهل دهرچوونییهوه بو جیهاد، بهسهر ئەو کهسانه ی دهرروبهری سهرکهوتوو که خه لک سارد دهکهنهوهو به ههموو ریگهو فیل و فرتیکهوه خه لک له جیهاد لانه دهن .

پینجهم: جیگیر بوونی مواهیدیش لهسهر ریباری جیهاد بو خوی سهرکهوتنیکی تره، له گهل ئەو ههموو ناخووشی و بهلاو سهختی و ئەو ههموو ساردکردنهوهو پشت لیکردنه ی دووچاری دهبیتهوه، خوی پهروهردگار دهرمویت: ﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ - خوی گهره ئەوانه ی باوهریان هیناوه پایه دار دهکات لهسهر گوفتاری بهجی و دروستیان له ژیا نی دنیا دا، لهسهرمه رگ و له قیامهتیشدا، (باوهری دامه زراو فریایان دهکهویت و) گوفتاریان ریک و پیک و دامه زراو دهبیته و به ئیمانیهوه دهرن، لهولاشهوه هر ئەو خوايه ستهمکاران گومرا دهکات و ئهوه ی

پەرۋەردىگار بىھىۋىت ھەر ئەۋە پىش دىت و دەكرىت - بۆيە ھەر كەسىك پىي لەسەر رىبازى جىھاد دا جىگىر بوو وئەم شەئىرەتەى ئەنجامداو ئەھلى ئەم ئايەتە بوو، بە راستى سەركەوتوو وسەرفراز بوو.

شەشەم: سەركەوتىنى مۇجەھىدىش لەۋەدا دىتە جى كاتىك كە گيان و كات و مال و سامانى خۇى لە پىناو بىنەماو بىر و باۋەر وسەرخستىنى عەقىدەو دىنەكەى دەبەخشى، چونكە فىداكارى وقۇربانى دان بۇ ئەم دىنە بۇ خۇى سەركەوتىنە، چ لە واقىعدا زال بوو وچ دوژمنەكەى بەسەرىدا زال بوو .

حەۋتەم: لە ماناكانى سەركەوتىن ئەۋەيە كە خۇاى پەرۋەردىگار بە بەلگەو حوجەت وروونكرىنەۋەو بەيەنەۋە بەندەكانى خۇى سەردەخات، چونكە بە جىھاد كىرەن حەق دەرەكەۋىت وشەكاۋە ئەبى، وەك چۆن سەركەوتىنى غولامەكەى أصحاب الأخدود سەركەوتىنى حەق وراستى بوو .

ھەشتەم: ماناى سەركەوتىن ئەۋەيە كە خۇاى پەرۋەردىگار دوژمنى موسولمانان بە سزاو بەلایەك لە لایەن خۇيەۋە لە ناو بەرىتو، جىھادى مۇجەھىدان ھۆكار ئەبىت بۇ روودانى ئەو سزاو بەلایە، وەك ئەۋەى بەسەر گەل وقەۋمى پەيامبەران دا ئەھات .

نۆيەم: لە دىمەنەكانى سەركەوتىن ئەۋەيە كە جىھاد كىرەن دەبىتە ھۇى ھەژارى كافران ومردىيان بە كوفرەۋەو ھىدايەت نەدانىان، كە يەككە لە مەزنىرىن جۆرەكانى سەركەوتىن، كاتىك كە دژايەتى كىرەن بۇ دىن وروو بەروبوونەۋەى مۇجەھىدان ئەبىتە ھۆكارى گومرايى وروچوونىيان لە كوفردا تا ئەو كاتەى مردىيان بەسەردا دى، وەك ئەۋەى بەسەر

فيرعهون وقهومهكهى داهات به هوى دوعاو پارانهوهى موسا وهارون هوه سهلامى خويان
ليبي .

ديهەم: له ديمه‌نه‌كانى سهركهوتن ئه‌وه‌يه كه خواى په‌روه‌ردگار به‌نده‌كانى خوئ به‌شه‌هيد
ئه‌گيرپيته‌وه، خواى په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رمويئ: {وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاوْهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا
وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ} - ئيمه ئه‌و رۆژگارانه ده‌ستاو ده‌ست پي ده‌كه‌ين
له‌ناو خه‌لكيدا (تا له جيهانى واقعي‌شدا) ئه‌وانه‌ى باوه‌ريان هي‌ناوه خوا ده‌ريان بخات و
هه‌نديكتان بكات به‌شايه‌ت و به‌پله‌ى شه‌هيدى بگه‌ن، بي‌گومان خوا سته‌مكارانى خوئ
ناويئ - هه‌ر به‌نده‌يه‌كيش كه خوئ ماندوو ئه‌كات وهه‌ول و كوئشش ئه‌دا بو ئه‌وه‌يه كه
بچيته به‌هه‌شته‌وه، جيهاد كردنيش نزيك‌ترين رپگه‌ى به‌هه‌شته، شه‌هيد بووني‌ش
مه‌زن‌ترين سهركهوتنى موجهيده كه به‌ده‌ستى دينيئ وپي ئه‌كات.

يازده‌هەم: له ديمه‌نه‌كانى سهركهوتنيش سهركهوتنى مه‌يدان وگوره‌پانى شه‌ره، كه
هه‌موو خه‌لك له ماناي ئه‌كاتو، زوريكيان سهركهوتن هه‌ر له‌و خاله‌دا ته‌سك ده‌كه‌نه‌وه كه
كيشه‌و گره‌فتيكه له تي‌گه‌يشتنى چه‌مكى سهركهوتن دا، بو‌يه پيوسته مرؤف ته‌واوى
جو‌ره‌كانى سهركهوتنى پيشوو وئه‌وه‌ى له ماناي ئه‌واندايه كويكاته‌وه‌و له خويدا بيانهيئيته
جى .

ماناكانى شكست هي‌نان

يه‌كه‌م ماناي شكست هي‌نان؛ شوينكه‌وتنى ميله‌تى كافران يا شوينكه‌وتنى هه‌واو
ئاره‌زوويانه :

خوای پهروهردگار دهفهرمویت: {وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَإِنَّ آتِبْعَتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ} - ههرگیز جولهکه و گاوهکان له تو (ئه‌ی محمد (صلی الله علیه وسلم)، ئه‌ی ئیماندار) رازی نابن، هه‌تا به ته‌واوی شوین ئاین و به‌رنامه‌یان نه‌که‌ویت، پێیان بلێ: به‌راستی ههر به‌رنامه‌ی خوا (ئاینی ئیسلام، شایسته‌ی ئه‌وه‌یه که هه‌موولایه‌کمان شوینی بکه‌وین) هیدایه‌تی راست و دروست ههر لای ئه‌وه، خو ئه‌گهر شوین ئاره‌زووه‌کانی ئه‌وان بکه‌ویت پاش ئه‌وه‌ی زانیاری و زانستیت پێگه‌یشته‌وه، ئه‌وه بزانه که له لایه‌ن خواوه هیچ سه‌ره‌رشتیاری و یارمه‌تیه‌کت ده‌ست ناکه‌ویت - هه‌روه‌ها خوای پهروهردگار له ئایه‌تیکی تر دا دهفهرمویت: {وَلَئِنْ آتِبْعَتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ} - سویند به‌خوا ئه‌گهر تو شوین هه‌واو ئاره‌زووی ئه‌وان بکه‌ویت، دوا‌ی ئه‌وه‌ی زانیاری ته‌واوت پێراگه‌یه‌نرا له‌م باره‌یه‌وه، بێگومان تو ده‌چیته‌ ریزی سته‌مکارانه‌وه - بۆیه که موسوڵمان هه‌لده‌گه‌رپته‌وه‌و شوینکه‌وتنی خو‌ی بو‌ میله‌تی جووله‌که‌و دیان وه‌ر میله‌تیکی کافری تری وه‌ک عه‌لمانی و به‌عسی و کۆمونیستی و مو‌دیرنیتی راده‌گه‌ینی، چ شوینکه‌وتنیکی یه‌که‌جاره‌کی وته‌واو بێ یا به‌ شیوه‌یه‌کی جوزئی وله به‌شیکی تایبه‌تدا بی، ئه‌وه به‌ به‌رزترین ئاست و جو‌ره‌کانی شکست هینانه‌وه دانه‌ریت، با جووله‌که‌و دیان و میله‌تانی کوفریش لی‌ی رازی بن وبا ده‌وله‌مه‌ندی وسه‌رکرده‌یه‌تی و پێش‌ه‌ویتی به‌ده‌ست بی، که نه‌ده‌کرا بێ شوینکه‌وتنی میله‌ت ورپ‌بازی ئه‌و کافرا‌نه‌وه پێیان بگات.

دووه‌م مانای شکست هینان؛ مه‌رای و ماستاو کردنه بو‌ کافران [مُداَهَنَة]: -

خوای پهروهردگار دهفهرمویت: {فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ} - تو هه‌رگیز به‌قسه‌ی ئه‌وانه مه‌که که باوه‌ریان به‌ تو نیه‌و به‌رنامه‌که‌ی تو به‌درو ده‌زانن، ئه‌وانه ئاواته‌خوازن که تو نه‌رمی بنوینیت ئینجا ئه‌وانیش نه‌رمی بنوینن - خوای پهروهردگاریش که دهفهرمویت؛ {فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ} - تو هه‌رگیز به‌قسه‌ی ئه‌وانه مه‌که که باوه‌ریان به‌ تو نیه‌و به‌رنامه‌که‌ی

تو به درو دوزانن - ئه وه مه به سستی خوی پهره دگار ئه وه په که هر شتيك پيچه وانه ی حق نه هی له پیغه مبه ره که ی کردووه شوین به دروخه ره وانی دینه که ی بکه ویت - که کافرانی مه که ن - ئیمامی قُرطبی ره حمه تی خوی لیبی له ته فسیره که یدا ده فره رموی (۱۸/۲۳۰): "خوی پهره دگار نه هی له پیغه مبه ری ئەکات به لای کافران وه لار بیته وه، کافران ئه و کات دا وایان لی ده کرد لیان گهریت و ئه وانیش وازی لی بینن، له ویدا خوی پهره دگار ئه وه ی بو روون کرده وه که لار بوونه وه ی مرؤف به لای کافران دا کوفره، خوی پهره دگار ده فره رمویت: {وَلَوْلَا اَنْ تَبْتَئَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنْ اِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيْلًا} - خو ئه گهر ئیمه تۆمان پایه دارو دامه زراو نه کردایه، ئه وه به راستی نزیك بوویت که میك به لایاندا مهیل بکهیت و به دلی ئه وان بکهیت - لی ره شدا خه لکانیک به گومراییدا چوونه که پیان وابووو ئه و مه رای ی کردن و ماستاو کردنه ی حه رام کراوه [مُداَهَنَة] هر خودی ئه و موداراته په که جائیزه، بویه به نه فامی بی یا خو له گیلی دان بی به ناوی موداراتی شه رعیه وه خویان له ده رگای شکست خواردنه وه داوه ."

بو ئه وه ی پرسه که ش روونکه ی نه وه ده لیین؛ (مُداَرَة) شتيكه و (مُداَهَنَة) شتيکی تره، که مُداَرَة به پيچه وانه ی مُداَهَنَة جائیزه، موداراتیش ئه وه په له گه ل به رامبه ره که ت له قسه و گو فتاردا نه رم و نیان بیت، به لام له هه مان کاتیشدا دان به گومرایی و باتیل و ئه و جوړه شتانه وه نه نییتو، هر که باسه که چووو سه ر بابه تیکی وا ئیتر له بابی موداراته وه ئه چیته وه سه ر بابی موداهه نه، بویه پیغه مبه ر صلی الله علیه وسلم له و فره مووده ی کابرای ئه عربی دیته لای ومو له ت و ه رده گری بیته ژووره وه و پیغه مبه ر ده فره رمویت: (بِئْسَ اَخُو الْعَشِيرَةِ - به راستی پیاوی خراپ و نابه جیه) و پاشان مو له تی پی ئه دا بیته ژووره وه، پیغه مبه ر له ویدا نه گومرایی ئه لیّت و نه گومراییش ده سه لمینی، چونکه پیغه مبه ر صلی الله علیه وسلم له و کاره یدا نه که و تۆته هیچ گونا و تاوانیکه وه، به لکو لادانی شه ر و خراپه په، به لام به ریگه و شیوازیکی شه رعی بی ئه وه ی تیکه ل به گونا و تاوانه وه بیت، چه ندین فره مووده ش باسی

سیّهم مانای شکست هیّنان؛ مهیل ولار بوونه‌وهیه به‌رهو کافران وخواهن گومرایی وباتله‌وه :

خوای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رمویت: {وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُوكَ عَنِ الَّذِي أُوحِينَا إِلَيْكَ لَتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَإِدَّا لَا تَخْذُوكَ خَلِيلًا وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا، إِذَاً لَا دِفْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا بَحْدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا} - ئەه‌ی پێغه‌مبه‌ر صلى الله عليه وسلم موشریک و هاوه‌لگه‌ران خه‌ریک بوو تو لا‌بدنه‌ن له‌وه‌ی که به‌وه‌حی و نیگا بو‌مان ره‌وانه کردوویت، تاشتیکی ترمان بو هه‌لبه‌ستیت و شیوازی کارو بانگه‌وازت بگوهرپیت، ئیتر ئەو کاته ئەگەر به‌قسه‌ی ئەوان بکه‌یت ئەوان تو ده‌که‌نه هاوه‌ل و خو‌شه‌ویستی خو‌یان (چونکه به‌دلی

ئەوانت كړدوو؟! .. خو ئەگەر ئیمه تۆمان پایه دارو دامه زراو نه كړاوه، ئەوه به راستى نزيك بوويت كه مېك به لايندا مهيل بكهيت و به دلى ئەوان بكهيت .. ئەو كاته ئيتړ دوو بهرامبهري (هاوه لگهران) له دنياداو به دوو بهرامبهري ئەوان له دواى مردن سزاو ئازارمان پى دهچەشتيت، پاشان كه سيشت دهست نه ده كهوت فريات بكهويت و له دهستى ئيمه رزگارت بكات - بويه ئەوهى كه خوى به لای كافران وزالمان دا ئەدا، جگه له وهى كه موژدهى ئاگر وسزای دواړوژى پيدراوه، ئەوه بهو لار بوونه وهى بهرهو كافران وگوپرايه لى كړدنيان پر به دهمى خوى شكستى رهشى خوى راگه ياندوووه، به هه موو خه لكى ئەليت؛ كه ئەو بنه ماى دهستى پيوه گرتبوو له دواى ئەو لار بوونه وهو وگوپرايه لى كړدنهى ون بوو ونه ماو سرايه وه. ئينجا با له دوادا ئەوه بليت؛ كه من دهستبهردارى بنه ماو نه گوره كانى خوم نه بووم .. ئەوه لار بوونه وهى بهرهو كافران يا زالمان وگوپرايه لى زالمان يا كافران به دروى دهخاته وهو شكستى ئەو كابرايه راده گه نييت وئوهى پى ئەليت؛ كه كردار پيچه وانهى بنه ماو بير وباوه پر بوو ئەو بنه مايانه هيچ ماناو راستيه كيان نامينى، چونكه له لاف وبانگه شهيه كى باتل وحبريك له سهر كاغه زدا زياتر نابن، بويه قهت باسى بنه ماو بير وباوه پر ولار بوونه وه بهرهو كافران وزالمان وگوپرايه لى كړدنيان له ويست وخواسته كانيان دا پيكه وه كو نابنه وه، چونكه ئەوه له شكستى سهرشوركه ر زياتر نيه .

ئەوهى به ورديش له ماناكانى پيشووى شكست وسهركهوتن دا بروانى، زور به روونيه وه نه فامى ئەو كه سانهى بو دهرده كهوى كه لافى شكستى ئيماره تى ئيسلامى ئەفغان ليئه دهن، چونكه ئەوهى ورد لهو مانايانه دا تيرامى ئەزانى كه ئيماره تى ئيسلامى وئهميرى ئيمانداران ملا محمد عومەر به سهر هه موو جيهاندا سهركهوتن وخواى پهروه ردار به فهزلى خوى زوربهى ماناكانى سهركهوتنى پى بهخشين وخواى پهروه ردار له وهى پاراستن كه ماناكانى شكست و دۆران بيانگريته وه، له خواى گه وره دهپارپينه وه موجهيدان جيگيركات وسهركهوتنيان له مهيدان دا پى بهخشيت، خواى پهروه ردار خوى خاوهنى ئەوهيه و تواناى بهجى گهياندى ههيه .

بۆیه پيوسته موسولمان دهست به بنهماو بير وباوهري خوی بگریټ وسهرهپای ناخوشتی وزامه کانییه وه ئه وه راگهینیټ که ئه و بهرز و براوه و سهرفرازه، خوای پهروهردگار دهفرمویت: {وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ، إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ مِثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ} - (ئهی ئیمانداران) کۆل مهدهن و ساردمهبنه وه و خهفته مهخۆن، چونکه هر ئیوه سهربهرزو سهرفرازو سهرکهوتووترن ئه گهر ئیمانداري چاک و راست و دروست بن .. ئه گهر زام و سهختی و ناخوشتیه ک تووشتی ئیوه هاتوو، ئه و خه لکesh تووشتی هه مان زام و سهختی و ناخوشتی هاتن، ئیمه ئه و رۆژگاران هه ستاو دهست پی دهکهن له ناو خه لکیدا (تا له جیهانی واقعیشدا) ئه وانه ی باوهریان هیناوه خوا دهریان بخات و ههندیکتان بکات به شایهت و به پله ی شههیدی بگهن، بیگومان خوا سته مکارانی خوشت ناویت.

والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه أجمعين

پیگه ی ئیسلامی گزنگ

Facebook:- @Gizing.net

Telegram:- @GizingNet

٢٠١٧ - ١٤٣٨